

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.5. Vnde ememus panes? Ad Dei spectat prouidentiam nos alere, seque credit offensum ab eo, qui de illo in suis dissidit angustijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

XII. Diabolus & caro sibi feruientes fame fiunt in terire. Luc. 15. 15

abiectione, quis infamior, hoc quidem facient, & illorum est hæc consuetudo, fatigant ut illis feruias, te tamen inopia occidit dicuntque, ut qui vos alit, iniquitatis. Exemplo tibi sit miser ille iuuenis, cui in animum venit patrem excedere laribus, ubi quidquid illi necessarium erat, abunde suppetebat, qui Domino illi se tradit abiectissimo, & in eius suscipitur famulatum, Abhæsit vni ciuitum regionis illius. Quem in villam suam ablegauit subulcum, eâ porro conditione, ut illi feruiens victum aliunde sibi conquireret: itaque illi seruitur mortalium insauissimus, ad tantas redactus famis angustias, ut optaret inanem implere ventrem de siliquis, quas porci manducabant: Et nemo illi dabit. In domo quippe diaboli de facili inuenies, qui tibi auferat, non qui det: qui præcipit & deiciat, non qui lapsum erizat. Attende charissime, postquam diabolo seruus adhaesisti, quid tibi precor contulit? Postquam in eius obsequium, annos, salutem, quietem, bonaque dilapidasti, vide quid tibi dederit? Mundus, an quam hic alius? Illi seruitio magnam alendo familiam, seruos plurimos, superbam seruando grauitatem, rēdas multas, aulicā plurimā, fictionibus adhaerendo, ut legibus eius obtemperes, paulo post qualem te esse comperis? Consumptæ sunt opes perdita valetudo, anni transacti, dicit illi querulus, quod eius gratia ad tantam sis delapsus inopiam, quam cito tibi respondebit id, quod alij Iudæ Christi venditori:

Matt. 27. 4

Quid ad nos? Tu videris. Hinc apage miser, tamen si te præ nimia tristitia suspenderit, medius dirumparis. Amas saculum? inquit D. Aug. abhor-

D. Aug. Ser. 13. de verb. Domini T. 10

betis te, qui amatores suos vorare nouis, non portare. Caro igitur, attende, si te sibi seruientem sit sustentatura. Illam excipe genialiter, laute, martialiter, illi obtempera, illam ut Deum tuum adora, & postquam in hoc sanitate, opesque prodigè consumperis, illi dicit, ut tibi succurrat, prouideatque vitæ subsidium: iam vides, qualem te deserat, morborum colluuiem, apoplexiarum, dolorum, sordium, infamie, paupertatisque turpe spectaculum. Hoc luce clarus nostris spectamus oculis, quam dicere possemus, verbi que latinis exponere. Eia igitur amice, Deum sequere, Deo famulare, Dei perficere voluntatem, Dei sub vmbra confuge in Deum oculos tuos conijce, Dauidem audi te serio exhortantem: Teme Dominum omnes sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum. Diuites egerunt & sa-

Pf. 3. 10

riuerunt inquireres autem Dominum, non minuentur omni bono.

§. 5. Vnde ememus panes? Ad Dei spiritus prouidentiam nos alere, seq. credit offensum ab eo, qui de illo in sui diff. lit angustia.

S Ecurus esto, quod si Deo seruietis, fame te non patietur interire. Solidissimam olim Deus per Isaiam, querelam exposuit: Audite Isa. 46. 3. me domus Iacob, & omne residuum domus Israel, qui portamini à meo utero, quia gestamini à mea vulua. Isque ad senectam ego ipse, & usque ad canos ego portabo: ego feci, & ego seram: ego portabo, & saluabo. Cui assimulastis me, & adæquastis, & comparastis me, & fecistis similem. Audite me omnes, (popule meus) & hoc vobis notum sit, quod semper quamdiu mundus mundus erit, sum ego ille, qui de vobis curam gero perpetuam. Primò, quia vos creauit, vosque feci, vosque composui, quocirca ad me vestri pertinet sustentatio: Ego feci, & ego seram. Non est in Deo minor, qua mundum regit prouidentia, quam qua condidit, potentia. Mundum tali creauit potentia, ut illum de nihilo produxerit, & cum in illo tam admirabiles, variisque fecerit creaturas, omnes tamen creauit perfectas, cuique suam dando naturam & inclinationem, huic calidæ complexionis, illi frigide, illi humide, alteri sicca, illi ut eius vita frigori conueniat, alteri aëri, aqua: visus, terræque alterius: cunctis viuensibus suas iudicij inclinationes, naturamque propriam, qua se diuersis sustentant alimentis, quædam etenim vescuntur carnibus, quædam herbis, quædam terra, quædam tritico. Non est eius virtus inferior prouidentia: sicut enim non deficit in dando cuique creaturæ suum esse, iuxta naturæ suæ proprietatem, ita nec deficit in eam conferuando, cuique secundum suam consulendo inclinationem.

Non iusto æquiparatur Deus homini, qui grandem ædificauit domum, multos assumpsit famulos, currus, equos, mulieri pedessequas, filijs seruos, & videt se totam hanc quam statuit, alere non posse familiam, nec illi vires suppetere: quocirca illam moderari cogitur, famulorum turbam dimittere, ne pudore confundatur, potestatem, opesque consumat: vnde cā ratione diuina conuenit prouidentia, domum illā sicut condidit ita prouidere, cunctis prospiciendo, ne forsā illi exprobreter, quod maiorem multitudinem, pluresque creaturas in sua mundi huius domo condiderit, quam alere posse videatur.

I. Eadem est Dei prouidentia in mundi conseruatione. II. Similitudo.

deatur. Contineri debet eius providentia, qua regit creaturas potentia, qua illas creavit. Tot tamque innumerabiles, prout omnibus liquido constat, condidit creaturas: & omnes sustentat, omnibusque consultit secundum nature suæ qualitatem.

Aggreditur Pfalteres regius præclaram hæc sæpius diuine providentiæ celebrare magnitudinem, nominationem. Ut autem memoriæ tenacius in hæret, in hebræo versus omnes ordines exorditur alphabetico, quod sacris Scripturis ea de causa est familiaritate: *Exaltabo te Deus meus Rex, & benedicam nomini tuo in sæculum, & in sæculum sæculi.* 39. d. Rex potentissime & Deus David meus, tuam propono versibus meis gloriam, nomenque decantare: *Magnus Dominus, & laudabilis nimis, & magnitudinis eius non est finis. Generatio, & generatio laudabit opera tua.* Diuinam extollit potentiam omnium creatricem, quaque totum hunc mundum tantâ condidit varietate pulcherrimum: licet autem in hoc immensam suam ostenderit ipse potentiam, non minorem tamen monstrat in huic consulendo providentiam: ita ut nec minimæ desit formicæ, herbulæ, & insectis improvidus: *Oculus omnium in te sperant Domine, & tu das escam illorum in tempore opportuno. Aperis tu manum tuam, & implet omne animal benedictione.* Statuisti Domine donum istam per amplam adeo, plenam, & inhabitatam: porro quæ vires tuas potentiamque nõ excedat: unde siquidem omnia dependeat à te, nec magis esse, vitam, & sustentimentum habeant, quam illud quod illis largiris, omnibus nihilominus subuenis sufficienter.

27. *Aperis tu manum tuam.* Duo his verbis indicat: primum, quod abundantissime provideat, nec cuique suam, concluso pugno, tribuat, portionem sed apertâ manu, dilatata, & liberali: quod patet in eo, quod omnia & impleantur, & satientur: *Implet omne animal benedictione.* Secundum: quod prospiciat: infatigabilis, nullo negotio nullo labore deficiens: sic ut cum tot tamque varijs prospicere debeat famulis, & comestoribus, non sit necesse, ut ad diuersas transmigret partes, ut vni hoc, alteri tribuat aliud: nec similiter, ut ad horreum pro tritico mittat, nec ad cellarium pro vino, nec ad castoreum pro frugibus: omnia quippe tuo palmo concludis, & qua quis manum aperit facilitate, ea tu cunctis provides superfluentem.

Psal. 103. Hoc idem præinerat idem vates. In quo de diuina disputat providentiâ. Hunc Domine mundum creasti, & palatium creasti adeo magni-

ficum, talis autem tua est potentia, ut omnibus, videntia & singulis iuxta suam provideas naturam: ar. à Davide boribus, animalibus, piscibus, auibus: *Omnia & celebrante expectant, ut des illis escam in tempore.* Omnia tur.

suo tempore, suum expectant alimentum, velut in magni Domini familia: quod si ibidem ad œconomum, vel receptorem, vel dispensatorem recurrant, hic præter te alium nouimus esse neminem: *A te expectant.* De manu tua, de tua providentiâ: *Dante te illis colligent, aperiente te manum tuam, omnia implebuntur bonitate.* Cunctis provides tuam tantummodo manum, nec plures aperire necesse est, vnius sufficit apertio, *Manum tuam:* non enim aliud tibi incumbit, nisi diuinitatem illam potentemque manum aperire. Hoc agit Deus illâ manu largitur soli lucem, stellis pulchritudinem, cœlis virtutem, suas elementis qualitates, humores atboribus, piscibus, auibus, animalibus alimentum, ceruo, coruo, elephanti, formicæ, plantæ, herbæ: & hæc omnia plallente David, suo loco congruenter: eo quod *Iustus Dominus in omnibus vijs suis, & Pf. 144. 15*

sanctus in omnibus operibus suis. Iustus est Dominus, & in omnibus operibus suis ijsque quæ facit, irreprehensibilem seruat æquitatem. Diuina sua aggreditur creare mundum potentia, illumque tam vastum condidit, multisque ut videmus repleum: suadebat æquitas, ut eius huic accederet potentia, quæ non deficeret, nec viliissimo terræ vermiculo, nec sordidissimo aëris passerulo, nec maris pisciculo, nec stagnorum sanguisuga. Hoc indicant verba, quæ superius expendite cepimus: *Ijsque ad senectutem ego ipse &c.* Ego ipse idem sum à mundi primordio vsque eius consummationem. Sicut illum creavi, illum sustentabo: non enim vires meæ temporis exhauriuntur interitum, nec contumis meæ facultates expensis: *Ego feci, ego seram.* Hoc concessor: *Cui assimilasti me, & adæquasti me &c.* Modi-
cæ fidei, & increduli? Numquid me talem arbi-
tramin similem ei, qui magnæ molis nec mi-
est im-
monis ingenij machinam erexit, & quia tantum pronidis
ad eius requiritur conseruationem, quantum ad compa-
erectionem, deficientibus medijs, illam non sine raudus,
magna nominis sui ignominia finit interire? Nu-
quid ego comparandus illi, qui domum adificat non præmeditatis suis facultatibus, qui, eo
VI.
quod plures in illa, statuerit, quam commodè Deus
potest alere, singulis necessaria negligit prouidit moleste
ere subsidia: quocirca necessarium est ex prioribus de-
ri detrabere numero? sua pro-

V.
VI.
Hoc inter alia Deus à populo suo tulit per-
uadentia moleste. Multi erant: cum ex viris bellatori-
diffiden-
bus tuam.

bus præter mulieres paruulos & seniores, sexcenta milia numerarentur, vt ait Moyses. Illos de Ægypto potenti manu in signis & prodigijs, qualia notimus, eduxit perduxitque in solitudinem vel minimis illis deficientibus, Deo co-
 festim obieiebant, quod illos alere esset impotens, vnde illis aqua ad bibendum deficeret, panisque ad comedendum: esto quod ita, quod illis Deus omnia ministraret, quam primum alienius rei inopiã laborabant, non tam ad necessitatem requisita, quam ad voluptatem, iteo dicebant in hanc nos adduxit solitudinem, vt interficeret siuereque fame interire. Hoc Deus, vt mortem ipsam, tulit iniquissimè. Præsertim quando iam proximi terræ promissionis ingressi missis exploratoribus intellexerunt, quod licet quidem terra esset optima, & omnibus votis expectanda, incolas tamen haberet ad bella doctissimos, propter quos etiam tanto foret illis ingressus laboriosior, omnes in vnum in has se diffuderunt increduli querelas: vix nobis miseris, quos Dominus de Ægypto transtulit in hoc desertum, vt morte periremus omnes infaustiore. Numquam vtiã nos Deus de Ægypto eduxisset: quia si mori oportebat, satius ibi, quam hic mortui essemus. Eduxit nos, & modo alere non potest, nec in terram introducere promissionis. Audit illa Deus, vocatque Moysen. *O Moyses vsquequo detrahet mihi populus iste? Quousque non credet mihi in omnibus signis, quæ feci coram eis? Quousque contumacet illa, quæ me denigrat populus, iniuria, quousque grauissima, quæ me prouocat detractio, quando mihi tandem desinent disfidere? Detractio proprie est, quando quis de te murmurat, verbo tibi detrahens, id quod habebas tibi que conueniebat: sicut ille, qui de viro detrahit nobilissimo, eumque vt abiectissimū accusat, & de viro fortissimo, vt imbellem animi fugillando. Fierine potest, inquit Deus, de me spargi talia? Vno ego: *Feriam igitur ego pestilentiam, atque consumam.**

VII: *Talium blasphemiam? Tante detractio? Domini pedibus supplex Moyses aduoluit, & misericordiam motus, pro populo feruenter intercedit.*

Q. *adraginta diebus, totidemque noctibus in precibus perseverat, & hæret Deus in proposito populum perdendi pertinax: donec tandem Moyses hæc illi objiciat. Domine mi, hanc tibi vnicam, saluã veniã, propono rationem. Hoc, mi Domine, pespede, quod si illos occideris, illud ipsum, quod ipsi nunc tam peruersè effurunt postmodum Ægyptij publice proclamabunt, cum primum intellexerint, & quidem ve-*

Num. 24. 31.

83. 18.

Propont Moyses suam Deo promittentiam ne populum puniat.

risimili ratione, quod illos morte consumpseris, eo quod alere nequiveris, nec in terram introduce te promissionis. Proponit quispiam multum colligere serici, multum exponit feminis, nec folia supputat, quæ habet pauo post mulis opprimitur vermibus bombycinis, n. c. sufficientia illis alendis habet mori folia. Quid agit? vermes demergit flumio, sinitque interire. Hoc de te, Domine mi, dicent Ægyptij, quod populum hunc illa prouincia eduxeris: sed nec considerasti, nec tuam mentis es potentiam; quod te multitudine videas optimi, nullo exstente pane ad manum, deficiente subsidio, vniufque impotens, omnes occideris inopiã laborans alimentum. Hoc idem obiecient Chanaan regio nis huius incolæ, quod tibi educendo populum, eò sub nomine vestro proficiscentem sint exhaustæ facultates, & quia tibi deest potestas vlterior, manum subtraxeris, perniciterque interire: *Vt audiant Ægyptij de quorum medio eduxisti populum istum, & habitatores terra huius, qui audierunt, quod tu Domine in populo isto sis &c. Quid occideris tantam multitudinem, tanquam vnum hominem, & dicant: non poterat introducere populum in terram, pro qua iuraueras: idcirco occidit eos in solitudine. Fuit autem hæc ratio tanta apud Deum auctoritatis, vt dixerit: Hoc de me nemo dixerit, hoc de me nullus imaginetur, abit hoc à me quã in Ionissimè: vt deficiam, sinamque in deserto mori illos, quos co adduxi, sicut ille, qui alere non potest omnem illam turbam, quam in suam adscripsit familiã: ait igitur Moysi Dominus: per place: *Dimisi in verbum tuum, ne à mille quidem lencis dicenda talia detur occasio. Grauiorem itaque Deo iniurere non potes iniuriam, quã de illo suspicari, tam impotentem esse, & abiectum, vt illis deficiat, quos in mundo posuit sinamque eos languescere, Vult sciamus, quod ille ipse, qui eos creauit, sit qui & eos gubernet: Vnde viuentia non creauit, vt mori pateretur: proinde aduentis, quod nec passeris, nec vermi, nec sanguisugis, nec vilissimis terræ deficiat hirudinibus. An ergo tibi defuturus est, cuius gratiã totam hanc machinam, & quidquid in ea conspiciamus, potentissimè procreauit?**

Num. 14. 22.

Hoc argumentum Christus assumpt: *Respici. Matth. 6. te voluit in caeli, quoniam non serunt, neque me. 26. sunt neque congregant in horrea, & Pater vester VIII. ea lestis pascit illa. Quot videmus passeres: Quot Argum- turdorum turmas aëra obnubilantes? Quot sine tũ Chri- numero pipiones? Grues quã innumerabiles? si ab a- Non serunt, neque metuit, illis nulla sunt horrea, & uibus & Pater floribus:*

X.
Esdra
exemplū de
fiducia in
Deo.

Patet vestet non exiguum habet de illis sollicitudinem. Pater vestet celsis passis illa. Tantis Dominus, Rex adeo inclutus, cæli scilicet, ipse earum curam habet, ille ipse congruam eis portionem victumque subministrat. Quis vniquam se Rex tantum demisit, ut pedissequis suisque suis proponeret obsequium, quanto minus plis

Luc. 11. 24 a suis iumentisque stolidissimis? Considerate cornos (inquit idem) quoniam non semināt, neque metunt, quibus non est cellarium, neque horreum, & Deus passit illos. Quis curam explicet, qua Deus pulvis prospicit cornuorum: dum enim ovis excluduntur, parentibus illos delere vobis (nascuntur enim, quod aiunt, albi) & minime agnoscentibus illis prouidet: o deest, subuenitque Deus?

Pf. 146. 9. Fullus cornuorum inuocantibus eum. Numquid igitur tibi in vilo decet, quanto quidem ille sis, cuius gratia tunc hoc conuictus vniuersum?

Mat. 6. 28 Considerate lilia agri, quomodo cresunt, non laborant, neque nam. Dico autem vobis, quod nec Salomon in omni gloria sua cooperatus est, sicut vnum ex istis. Si autem stercum agri, quod hodie est, & erit in chibatum mittitur, Deus sic vestit: quanto magis vos modica fidei? Lilia ista contemplate, campi flores, aruorumque sanum, quis alibus vestit istas insignibus creaturas? Quis pariter eorum scia tam pulchra, tamque viuē colorata elaborauit? Quis stator tam prudenter eorum sureculos, cymaque composuit? Quis muscus tales illis odores infudit? Ipse Deus est, qui hæc eundis peragit, eiusque hæc manus operantur omnia, Deus sic vestit. Tanti enim operi manus essent aliorum imbecilles. Et hæc quo fine? Tantummodo ad non leuem oculorum tuorum recreationem, & ut habeat clibanus tuus quod comburat, & quibus coquat, panem, quo tu tuaque iumenta sustententur. Ego ipse, ego feci ego stram (inquit Dominus) ego portabo, ego saluabo.

IX. Quia tanta tui fecit gratia, qui tanta tamque varia creauit, & propter te conseruat: & ne illa tibi deficiant, eorum ipse minimis non deficit: numquid tibi defuturus est, numquid id te, si talis sis, qualem te esse conuenit, interire patet? Pudente nos deberet, tam modica esse fidei, & in sperando adeo pusillanimes, dum vel minima premimur aduersitate, cum illud perpetuo in ore linguaque habeamus, quod Deus noster Pater est omnipotens, qui ex ea parte quæ principalior est, indubie nos diligit, & ex ea parte, qua omnipotens est, nobis in nostris valet subuenire necessitatibus.

Huic nostro proposito quadrant accuratè,

memorati digna verba sanctissimi Doctoris Esdra: Populum suum Deus in suorum criminum multam septuagenaria detinuerat in Babylonia seruitute. Ad finem tandem illius populi miseratus, illum proposuit à captiuitate liberum absoluere, & in terram suam, urbemque Ierusalem illius provincie metropolim reducere possessorem. Ad hoc, ut Dominus, qui corda principum, regumque habet in manu, regis Cyri cor excitauit, ut libens audiret, credere que sibi ab Esdra proposita: etenim Regi declarauit, quod si reges predecessores sui populum Israel in Babylonia captiuum adduxerint, non hoc eorum potentia foret virtusque adscribendum, sed diuina hoc peractum esse dispositione, qui populum suum in suorum peccatorum hæc voluit diurna punire seruitute, qua prius illos, propheta Ieremia declamante terruerat. Qui similiter Dei nomine promiserat, quod euolutis annis septuaginta in terram reuertentur natiuitatis: quodque iam illi exspirassent, Deusque eorum fidelis esset in promissis: unde procul dubio populo suo succurreret auxiliator, donec illum in terram restitueret ob omni periculo liberum: prouide rogabat instanter, ut huic primò daret initia libertatis, concedens plenam populo in terram suam remeandi licentiam. Placuit precibus Regi, & obtenta facultate liberalissima, caput populus ille liber Babylonia discedere, versusque Ierusalem proficisci. Ut autem aduertit piissimus Esdras populum huic plures iam inimicos, qui non paruum itinerantis periculis obstaculum, illum conuocat, & hortatur ut ad Deum cum lachrymis, oratione humili, feruentique recurrerent, diuinum contra hostes petentes auxilium: quia verò quis obicere potuisset, quantoquidem illud sciret, Cyrusque Rex se adeo benivolentem ostenderet, plebique propitiū, cui ab illo copias non poposcit auxiliares, quæ plebem in itinere, & comitarentur, & tuerentur. Huic tacite objectioni verbis respondit notatu dignissimis: *Erubui petere à Rege auxilium, & equites qui defenderent nos ab inimico in via, quia dixeram Regi: Manus Domini nostri est super omnes, qui quarunt eum in bonitate, & imperium eius, & fortitudo eius, & furor super omnes, qui derelinquunt eum.* Pudet me coram rege, vel minimam ostendere dissidentiam, cum fuisset confessus, quod promissum Dei nostri, verumque teneremus, quod nobis in quacunque subueniret opulatore necessitate, sed nec nobis vllibi deesset, si ei seruiamus, in eumque speremus, qui manu viget præpotenti, qua, sicut nos

1. Esdr.
8. 22.

de captiuitate soluit, ostendens se cordium regū esse Dominum, in quibuslibet nobis aderit ne cessariis auxiliis or. Summo veteretur dedecori viro illi, qui ex vna parte confirmaret, regem sibi patrem esse vel amicum, qui suam illi pro qualibet necessitate manum adidisset, quique eius curam haberet sedulam: & ex alia parte alterius se committeret ipse sollicitudini. Numquid ergo tu ille, qui ais: talis mihi pater est: talis amicus minimè fucatus: Confundatur & erubescat Christianus; etenim nihil magis ore celebrat, nihil frequentius eloquitur, quàm Deus Pater meus est omnipotens, qui confugientibus ad se, non deest beneuolus, & ex alia parte tanto viuitt timore, tantaque diffidentia pusillitatis.

§. 6. Vt manducet hi &c. Deus, qui propter bono: creauit mundum, & sustentat malos, & quidquid in eo est: non eos fame fuet interere.

Congrua hæc est ratio, quàm Dominus in præmissis Isaie verbis indicauit: efficacior autem est illa, quam in eorundem principio proposuit. *Audite me, qui portamini à meo vtero, qui gestamini in meo vulua.* Audite, & intelligite, filij mei estis, vos enim meis gesto conclusos penetralibus, vos meis porto visceribus. Nihil instantius vrget quempiam, reddiditque sollicitum, quam amor. *Operatur magna, si est: si autè operari renuit, amor nõ est.* asserit D. Gregor. Idcirco igni comparatur, qui inter corporalia maioris cæteris est actiuitatis. Inter amores ille palmam eripit, qui est Matris ad filium: illum etenim Dauid pro summa statuit exaggeratione, dum de sua erga principem Ionathan amore sic testatur: *Sicut mater filium suum amat, ita & ego te diligebam.* Quis vidit vquam, quid animalia pro suorū agant conseruatione pullorum, licet voracissima sint, naturamque habeant crudelissimam, quàm auxiè illis de victu prospiciant, etiam maximè voracia. quæ in hac materia nullius eorum memoriam abiciunt? Quid canes, feles, lupi, leones, aquilæ, imo & hirundines moluntur. Ipsa gallina, cum tam vorax sit, cum matris glouitantis officio fungitur, quàm sollicitè discurret exscalpendo, querendoque tritici granum, quod cum inuenerit non ipsa deglurit, at pullos conuocat: vnde & ipsi incessanter, ipsa vero offibus emarcida languescit. Licet autem curam

suscipiat mater filij iam progeniti, porro diligentior multo, dum gestat vtero positionem, tunc etenim cum filius sit quid vnum cum matre, filio prospicere, sibi ipsi est prospicere, & eadem cura, qua scipiam nutritæ studet, studet & nutritæ embriõnem. Inuenimus matres, quæ natos suos occidere puerulos, eorum oblitæ, vt sibi consulerent. Illa vt pro placito dormiret, filium vberibus suis suspensum præfocauit. Samaritanæ matres, ne fame deficerent extrema, filios enecabant: illos etenim licet diligerent, se ipsas tamen illis in amore præferebant. Verumtamen quando gestat vtero mater filium, cum vnum quid sit cum ea, non potest sui maiorem quam proprij puõnis habere sollicitudinem.

Hic amor ille est, inquit Dominus, quo vos omnes amplector filios meos, quos mei gero viscibus amantissimos. *Quis gestamini à meo vtero.* Quæro igitur à vobis: *Namquid obliuisci potest mulier infantem suum, vt non misereatur filio vteri sui? Hoccine fieri potest? Non potest,* porro si hoc aliquatenus fieri posset, non ego tui tamen possem obliuisci. *Et si illa solita suo ad nos rit, ego tamen non obliuiscar tui.* Hoc quippe omnem esset mei ipsius obliuisci. Non potest mulier matris infantis quem gestat vtero obliuisci, nisi ipsa superat: sui ipsius obliuiscatur: quod si quædam sit omnis adeo amoris expert, sui que ipsius inimica, vt omnem sui memoriam abiciat, & per consequens filij sui, hoc in me nullatenus erit possibile: non enim ego mei: sius possum obliuisci, *Ego ipse,* inquit Dominus. Attendite vos meis gestari viscibus, & si scire velitis, quis sum, *Ego ipse.* Idem est, quod olim Moysi dixerat: *Ego sum qui sum.* Ego Deus sum, qui non possum omittere, nec quidem momento temporis; quin me ipsum cognoscam, intelligam, contempler & diligam. Quia quidquid in me est, ego ipse sum, & sicut non possum desinere esse ego, ita non possum desinere, quin me ipsum intelligam, de me cogitem, meque amem impensius. Hac eadem cura, dicit Dominus, de vobis sum sollicitus viscerum meorum infantibus; igitur si mater obliuisci potest vteri sui fuctus, quia se plus simplicius potest obliuisci, quando scilicet dormit, aut alijs distracta diuagatur: ego qui nec momento quidem mei possum obliuisci, nec momento quidem vestri quoque possum obliuisci, velti reuocare sollicitudinem, meis abdicare vos oculis viscerum meorum filiolos.

O superteme Deus, quales sunt hæc blanditiæ, quales

D. Greg. Ho. 30. in Euan. I. Amor parentū potentissimus: 2. Reg. 1. 26.

1. Reg. 1. 16. 4. Reg. 5. 28.

II. Amor Dei ad nos rit, ego tamen non obliuiscar tui.

Exo. 3. 14.